

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ	
Hotărâre privind aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului Patrimoniului Cultural Național	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1. Descrierea situației actuale	<p>Intenția de a elabora un cod al patrimoniului a fost luată în calcul de Ministerul Culturii (și Cultelor la momentul inițial) încă din perioada anilor 2005 - 2008, atunci când acest obiectiv a fost cuprins în strategia patrimoniului cultural național ce a fost urmată de reluarea acestei teme în toate programele de guvernare și ale miniștrilor culturii de după anul 2008.</p> <p>Decizia de a moderniza și reforma legislația existentă în România poate fi legată și de creșterea presiunii publice pentru corectarea unor practici administrative defectuoase denunțate de numeroasele organizații neguvernamentale care s-au constituit în vederea protejării și punerii în valoare a patrimoniului cultural din țara noastră și care, din anii 2000, au început să capete o voce din ce în ce mai puternică. La rândul său, presiunea publică s-a format ca urmare a unei creșteri a presiunilor dezvoltării infrastructurii (rutiere, feroviare, industriale), uneori cu efecte directe distructive asupra bunurilor de interes arheologic, a unor zone ample urbane sau rurale și chiar a peisajului unor rezervații naturale.</p> <p>România are în prezent o lege a monumentelor istorice din 2001, o lege privind arheologia inițiată ca ordonanță de urgență în 2000, o lege a patrimoniului mobil din 2001, o lege a muzeelor și colecțiilor din anul 2003, o lege a patrimoniului imaterial din anul 2007, o lege a patrimoniului industrial din anul 2008. Legislația în domeniul urbanismului, cu trimitere la zone protejate se bazează pe hotărârea guvernului din anul 1996 care a adoptat Regulamentul General de Urbanism, pe legea din 2000 privind amenajarea teritoriului național care are o secțiune dedicată zonelor protejate precum și pe legea specifică a urbanismului din anul 2001. La fel ca legea autorizării în construcții care, fiind adoptată în 1991 este una dintre cele mai vechi, legea urbanismului a fost amendată de mai multe ori, ultimele schimbări fiind chiar în curs de adoptare în acest an, în paralel cu eforturile de codificare și a legislației acestui domeniu.</p> <p>Deci s-ar putea spune că România nu duce lipsă de legislație care să acopere nevoile specifice ale patrimoniului cultural și că aceasta ar trebui să fie una modernă, niciuna dintre legile esențiale nefiind mai vechi de 20 de ani.</p> <p>Totuși, multiplele inițiative de amendare a acestor legi, ineficiența în protejarea efectivă a patrimoniului semnalată de o parte a societății civile, inexistența unor norme clare de aplicare a unora dintre prevederile legilor, au pus pe agenda publică ideea de codificare în anul 2008. Procesul de aderare la Uniunea Europeană a evidențiat în plus și nevoia de a ajusta cadrul legislativ intern pentru a consacra efectiv în practica internă a convențiilor internaționale deja asumate de România.</p> <p>Raportul din 2009 al Comisiei Prezidențiale pentru Patrimoniul Construit, Siturile Istorice și Naturale a identificat următoarele neajunsuri ale legislației actuale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa de precizie, claritate și consecvență terminologică; - lipsa unei proceduri riguroase privind avizarea proiectelor de intervenție asupra patrimoniului arhitectural urbanistic; - regim sancționator lax și lacunar. <p>Una dintre acțiunile prioritare ale Strategiei de dezvoltare teritorială a</p>

	<p>României 2035, adoptată de Guvernul României la 5 octombrie 2016 este realizarea Codului Patrimoniului Cultural. În concluzie, se impune inițierea unei ample reforme a legislației specifice patrimoniului cultural, materializată prin Codul Patrimoniului Cultural Național.</p> <p>Conform prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul proiectelor de coduri se întocmesc teze care ilustrează concepția generală, principiile, noile orientări și principalele soluții ale Codului Patrimoniului Cultural Național.</p> <p>Tezele definitive se supun aprobării Guvernului urmând ca după aprobarea tezelor de către Guvern, comisia de elaborare să procedeze la redactarea textului viitorului act normativ.</p>
2. Schimbări preconizate	<p>Tezele Codului Patrimoniului Cultural național au un efect juridic limitat, de statornicire pentru comisia de redactare a textului viitorului act nirmativ, a concepției generale, principiilor, noilor orientări și principalelor soluții ale noii legislații.</p> <p>Propunerea de codificare a legislației patrimoniului vizează prioritar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • clarificarea defnirii patrimoniului, a scopurilor în care se iau măsurile administrative ce se referă la acest patrimoniu; • simplificarea și transparentizarea mecanismelor care guvernează activitățile de protejare și de punere în valoare a sa; • introducerea de măsuri ce ar aduce completări unui cadru legislativ mult mai larg decât cel deja enunțat explicit, dat fiind gradul mare de interferență a problemelor de protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural cu alte domenii aparent fără o legătură directă cu patrimoniul (cum ar fi educația în general și pregătirea profesională în particular, alte chestiuni reglementate prin alte coduri precum dreptul muncii ori regimul fiscal); • consacrarea unui set de reguli majore, văzute drept un “decalog al patrimoniului”, astfel încât acestea să poată sta la baza oricăror politici publice din domeniu.
3. Alte informații	Consiliul Legislativ a făcut parte din Comisia pentru tezele prealabile ale Codului Patrimoniului Cultural Național, aprobată prin Ordinul Ministrului Culturii nr. 3768/19.09.2016.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Principiul conform căruia protejarea patrimoniului cultural național este în responsabilitatea fiecărui cetățean, dar nu trebuie să devină o povară pentru niciunul dintre ei, generează o serie de măsuri menite să ducă la încurajarea, prin instrumente fiscale și financiare, a protejării patrimoniului cultural, stimulând astfel interesul de a deține bunuri culturale protejate care pot deveni mai degrabă un factor de teaurizare economică pentru proprietari decât o

povară din acest punct de vedere, așa cum se întâmplă acum. În acest sens se prevede sprijinirea proprietarilor privați ce întreprind lucrări de conservare și restaurare a bunurilor din patrimoniul cultural național prin asigurarea unor deduceri fiscale sau a unor altfel de stimulente precum și introducerea de reduceri sau scutiri de impozite ale câștigurilor obținute de proprietarii privați ce pun la dispoziția publicului bunurile patrimoniului cultural național deținute

Pe de altă parte, aceste sisteme de finanțare nu trebuie să devină o povară nici pentru bugetul de stat, în acest sens fiind prevăzute partajarea finanțării de stat, ori a celei europene cu cea privată prin constituirea de fonduri auxiliare prin intermediul Loteriei Naționale. De asemenea, trebuie luată în calcul posibilitatea de finanțare de către fundații private, asigurând și cadrul juridic adecvat pentru ca activitățile de mecenat să se poată desfășura. Prin aceasta se urmărește crearea de condiții pentru ca autoritățile administrației publice locale să aibă capacitatea legală și posibilitatea financiară de a contribui la protejarea tuturor bunurilor de patrimoniu cultural aflate pe teritoriul lor administrativ. Statistici occidentale indică faptul că pentru un euro investit din fonduri publice există o rată mare de multiplicare a investițiilor private adiacente, cu beneficiile evidente ale unei astfel de circulații a fondurilor în economie.

Este prevăzută și introducerea unui sistem obligatoriu de asigurări cu acumulare de fonduri în domeniul patrimoniului cultural construit care să permită finanțarea unor intervenții majore la intervale de timp mari pentru a preîntâmpina atingerea stadiilor avansate de degradare sau în cazul unor accidente sau dezastre ce pot duce la distrugerea patrimoniului.

Un alt principiu ce va avea impact asupra mediului de afaceri este cel ce face referire la necesitatea înaltei calificări și specializări pentru profesioniștii ce intervin asupra bunurilor de patrimoniu. În acest sens, sunt prevăzute cursuri de calificare profesională la toate nivelurile pentru meserii folosite în intervențiile de protejare a patrimoniului, încurajarea meșteșugarilor locali în vederea perpetuării unor meșteșuguri și tehnici tradiționale locale, să asigure manoperă calificată pentru intervențiile de restaurare și care să stimuleze implicit piața muncii.

Acest principiu răspunde în subsidiar unei realități evidente pe piața serviciilor din România unde o serie de lucrări curente ce presupun existența unor meșteri înalt calificați este precară. Ne putem referi astfel la ebeniști, sticlari-argintari, sobari, pietrari, tinichigii sau la alte specializări ce pot avea un impact mai larg de piața serviciilor de acest tip având în vedere că actualii deținători de bunuri ce nu fac parte din patrimoniul cultural național dar care necesită astfel de intervenții calificate sunt adesea nevoiți să apeleze la servicii de acest tip în străinătate. În acest sens pot fi menționate și o serie de șantiere unde lucrările sunt realizate cu ajutorul meșterilor francezi. Astfel, calificarea înaltă în

	cadrul unor servicii curente dedicate reabilitării sau restaurării bunurilor imobile sau mobile va crea o nouă piață necesară dar dispărută treptat din România.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul
3. Impactul social	Patrimoniul cultural național este o resursă esențială pentru identitatea României și pentru dezvoltarea unei societăți prospere bazată pe incluziune socială și participativitate. Scopul noii legislații este gestionarea modernă a acestei resurse strategice, care să adauge comunității plus valoare economică, socială și culturală.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Tezele prealabile vor fi urmate de redactarea Codului Patrimoniului Cultural Național, care va fi promulgat printr-un act normativ separat, conform prevederilor legale în vigoare.					
1 ¹ . Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul					
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul					
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul					
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul					
6. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	-					
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a	-					

modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită Avizul Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Potrivit dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Nu este cazul
2. Alte informații	Nu este cazul

În considerarea celor evocate, supunem Guvernului spre adoptare, **prezentul proiect de Hotărâre privind aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului Patrimoniului Cultural Național.**

**CORINA ȘUTEU,
MINISTRUL CULTURII**

AVIZĂM:

VASILE DÎNCU,

ANCA DANA DRAGU,

**VICEPRIM - MINISTRU, MINISTRUL
DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE**

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

**MIRCEA DUMITRU,
MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE**

**DRAGOȘ NICOLAE PÎSLARU,
MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI
SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE**

**CRISTIANA PAȘCA PALMER,
MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR**

**DELIA POPESCU,
MINISTRUL COMUNICAȚIILOR ȘI
PENTRU SOCIETATEA
INFORMAȚIONALĂ**

**IOAN DRAGOȘ TUDORACHE,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

**MIHNEA IOAN MOTOC,
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE**

**LAZĂR COMĂNESCU,
MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE**

**COSTIN BORC,
VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI
RELAȚIILOR CU MEDIUL DE AFACERI**

**CRISTIAN GHINEA,
MINISTRUL FONDURILOR EUROPENE**

**PETRU SORIN BUȘE,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR**

**VICTOR OPASCHI,
SECRETARIATUL DE STAT PENTRU
CULTE**

**RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ,
MINISTRUL JUSTIȚIEI**